

Силабус курсу Управління фінансами банку

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Рік навчання: IV, Семестр: VIII

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

III

кандидат економічних наук, доцент
Чайковський Ярослав Іванович

Контактна інформація slawik1966@gmail.com, +380674938471

Опис дисципліни

Дисципліна «Управління фінансами банку» належить до блоку вибіркових дисциплін. Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні підходи щодо управління фінансами банку, методи їх формування та конструювання. Метою викладання навчальної дисципліни «Управління фінансами банку» є формування у студентів знань щодо прийняття управлінських рішень у сфері банківських фінансів на основі застосування сучасних методів управління, що дасть можливість удосконалити управлінські механізми, які реалізуються вітчизняними банками, з метою підвищення їхньої надійності й адекватності ринковій кон'юнктурі, а також упровадження науково обґрунтованих підходів до управління банківською установою

Структура курсу

№ з/п.	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Основні засади фінансового менеджменту у банку	Знати предмет, метод та завдання дисципліни, основні функції і цикл банківського менеджменту, знати інструментарій фінансового менеджменту у банку: методи, прийоми, засоби і форми досягнення цілей і завдань банку.	Тести, питання
2	Управління пасивами банку	Знати управління капіталом у банку, суть і призначення банківського капіталу комерційного банку, види банківського капіталу, управління мобілізацією банківського капіталу. виявляти джерела зростання капіталу: їх переваги та недоліки. залучення капіталу із внутрішніх джерел, застосовувати сучасні підходи до реалізації дивідендної політики у банківському менеджменті. виявляти зовнішні джерела	Тести, питання, кейси

		нарощування банківського капіталу, знати емісію простих та привілейованих акцій, випуск субординованих боргових зобов'язань, продаж і здавання в оренду активів.	
3	Управління активами банку	Знати сутність і необхідність управління активами банку. характеристику активів банку, вміти застосувати різні види активів у процесі забезпечення прибутковості та ліквідності комерційного банку, знати управління інвестиційним портфелем банку. інвестиційні стратегії в банку. методи визначення дохідності та ризику цінних паперів. методи управління інвестиційним горизонтом банківського портфеля цінних паперів.	Тести, питання, кейси
4	Управління активами і пасивами банку	Знати суть та зміст концепції інтегрованого управління активами та пасивами банку. стратегії управління активами і пасивами банку, знати аналітичний інструментарій управління активами і пасивами банку. методи управління активами і пасивами, методи структурного балансування: геп-метод., методи управління, пов'язані із позабалансовими видами діяльності: страхування, хеджування та інші.	Тести, питання, кейси, задачі
5	Управління фінансовими ризиками банку	Знати основні види ризиків у банківській діяльності. необхідність ідентифікації та оцінювання фінансових ризиків банку. ринкові (цінові) ризики: ризик зміни валютних курсів, ризик позиції, сировинний ризик, ризик неплатоспроможності за деривативами. кредитні ризики. ризики ліквідності, розуміти організацію управління банківськими фінансовими ризиками, знати системи управління фінансовими ризиками банку. методи оцінки банківських ризиків. методи управління кредитним ризиком банку, вміти застосовувати методи мінімізації ринкових ризиків банку, управління ризиком незбалансованої ліквідності банку. знати основні інструменти хеджування банківських ризиків, вміти використовувати форвардні угоди для хеджування фінансових ризиків банку.	Тести, питання, кейси

6	Управління ліквідністю банку	Розуміти поняття банківської ліквідності, знати управління банківською ліквідністю, його етапи, вміти виявляти фактори, що впливають на потребу банку у ліквідних коштах, розрив, у ліквідності та його види. причини кризи з ліквідністю, знати методи та інструменти управління ліквідністю комерційного банку. Розуміти поняття банківської ліквідності, знати управління банківською ліквідністю, його етапи, вміти виявляти фактори, що впливають на потребу банку у ліквідних коштах, розрив, у ліквідності та його види. причини кризи з ліквідністю, знати методи та інструменти управління ліквідністю комерційного банку.	Тести, питання, кейси, задачі
---	------------------------------	---	-------------------------------

Рекомендовані джерела інформації

1. Банківська система: навч. посіб./ Крилова О.В., Антипенко Н.В., Владика Ю.П., Волчанська Л.В. Дніпро: Пороги, 2020. 324 с.
2. Варцаба В. І. Оцінка фінансової стійкості банківської системи України та шляхи її зміцнення в умовах пандемії коронавірусу. Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія Економіка. 2021. Випуск 1 (57). С. 107-113.
3. Вінниченко О. В., Гудзь А. В. Фінансовий стан банку та методи його оцінки в Україні. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2020. № 69. С. 217-228.
4. Вядрова Н. Г. Використання індикаторів фінансової стійкості для оцінки стану банківського сектора. Ефективна економіка. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8810>.
5. Гальцова О.Л., Хакімова Х.Р. Управління доходами банку, їх склад та аналіз. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 5(16). С.239-242
6. Гордієнко Т.М., Сидоренко В.А. Стратегії управління власним капіталом банку. Фінансовий простір. 2018. №3(31). С.101-107.
7. Довгань Ж.М. Підвищення ефективності діяльності банківських установ. Світ фінансів. 2018. Випуск 3. С.92-103.
8. Коваленко В. В. Радова Н.В. Моніторинг фінансової стабільності банківської системи України. Східна Європа. Економіка, бізнес та управління. 2019. №2. С. 321–330.
9. Крухмаль О. В. Оцінка фінансової стійкості на підставі визначення критеріїв динаміки стабільної діяльності банку. Актуальні проблеми економіки: Науковий економічний журнал. 2018. №9. С. 43-50.
10. Лизогуб М. М. Індикатори фінансової стійкості як засіб оцінки ефективності фінансової системи України. Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід. 2018. №12. С. 99–102.
11. Макаренко Ю. П., Самойлова Д.О. Теоретичні аспекти управління кредитним портфелем банківської установи. Економіка та держава. 2020. №6. С.88-91
12. Макаренко Ю.П., Онищенко І.С. Теоретичні аспекти системи управління проблемною заборгованістю в банках. Інвестиції: практика та досвід. 2019. №1. - С.18-23.
13. Малахова О. Л. Управління фінансовою стійкістю банку і монетарне регулювання: Методичні вказівки з вивчення дисципліни. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 65 с.
14. Пілько А. Д., Крамар В.Р. Вплив монетарної політики на фінансову стійкість банківської системи: постановка задачі моделювання. Бізнес Інформ. 2021. № 2. С. 81-88.
15. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000р. №2121-III. редакція 03.07.2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

16. Рац О. М., Алфімова А.С. Сучасні напрями розвитку фінансових технологій у банківському секторі України. Економіка. Фінанси. Право. 2021. № 4/2. С. 9-13.
17. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. Ефективна економіка. 2021. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf.
18. Сирчин О.Л. Роль управлінської діяльності банку. Вісник соціально-економічних досліджень. 2019. №2-3(70-71). С.170-177.
19. Скрипник Ю.В., Рибалка В.В. Розвиток фінансового менеджменту в банківських установах. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Вип.6. С.594-599
20. Татарин Н.Б., Чоп Т.І. Проблеми фінансового ринку України та шляхи їх подолання. Економіка і суспільство. 2018. Вип.19.- С. 1169-1174
21. Трищак Л.С., Мацук З.А., Шийко В.І. Фінансовий механізм управління активами і пасивами банківських установ. Облік і фінанси. 2019. №4 (83). С.88-95.
22. Фінансовий менеджмент у банку. Навч.посіб. / Журавльова Т.О., Макаренко Ю.П., Турова Л.Л., Сірко А.Ю. Дніпро: Пороги, 2021. 360 с.
23. Banking: educational methodical manual / compiler T. Stechyshyn, H. Balyant, A. Kizyma. Ternopil : TNEU, 2019. 79 p. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/35757/1/Banking.pdf>.
24. Cihak M. Bank Profitability and Financial Stability. International Monetary Fund. 2019. P. 2–50.
25. Finanzstabilität und makroprudenzielle Politik – ein Experimentierfeld zu Lasten der Banken? URL: <https://bankenverband.de//makroprudenzielle-politik-experimentierfeld-zu-lasten-banken/>
26. Kovalenko V., Sheludko S., Radova N. et al. International standards for bank capital regulation. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. № 36. С. 35-45.
27. Moroz N., Krip U. Banking system of Ukraine: current development trends = Банківська система України: сучасні тенденції розвитку. Ефективна економіка. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8810>.
28. Polonska, Iryna Functions bank [Текст] : навч. посіб. / Iryna Polonska. – Kyiv : Ліра-К, 2021. – 72 p.
29. Ramskyi A., & Budnichenko I. Фінансова стійкість банку – фактор стабільності банківської системи. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій. 2018. №(2). С. 5-11.
30. Ruza C., de la Cuesta-González, M., & Paredes-Gazquez, J. Banking system resilience: an empirical appraisal. Journal of Economic Studies. 2019. №46. Вип.6. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JES-06-2018-0199/full/html>
31. Yasynska N., Syrmamiikh I., Penez O. Monitoring the financial security of the Ukrainian banking sector in the context of system-deterministic challenges. Banks and Bank Systems. 2021. Volume 16, Issue 2. P. 12-26.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Управління фінансами банку» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної, самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей. Модульно-рейтинговий контроль на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни. Отриманий рівень знань студента з усіх виконуваних робіт по дисципліні (теоретична підготовка, практична робота, КППЗ) оцінюється як за національною шкалою, так і за шкалою ECTS. Переведення оцінок за системою КМСОНП здійснюється за схемою, поданою в таблиці.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління фінансами банку» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %
Опитування під час занять (теми 1-3) – 10 балів за тему – макс. 30 балів. Модульна контрольна робота – макс. 70 балів	Опитування під час занять (теми 4-6) – 10 балів за тему – макс. 30 балів. Модульна контрольна робота – макс. 70 балів	Підготовка КППЗ – макс. 30 балів. Захист КППЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 30 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)